

PS-KNPS.431.7.8.2015.EZ

Pani
Wiesława Horowska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bardzie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 16-17 czerwca 2015 r. na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31, poz. 206 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567) zespół kontrolny w składzie: Ewelina Zygmunt – starszy inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu i Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki – kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bardzie z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2013 r. – do dnia 16 czerwca 2015 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – od dnia 15 maja 2014 r. – do dnia 16 czerwca 2015 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2013 r. – do dnia 16 czerwca 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 29 grudnia 2014 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na I półrocze 2015 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie w dniu 10 sierpnia 2015 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Wiesława Horowska, która od dnia 1 kwietnia 2008 r. zajmuje stanowisko Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie. Pani Wiesława Horowska jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zajmowała się Pani Agnieszka Sozańska – referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (od dnia 1 maja 2014 r. – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego).

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowania działań w stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

- dołączanie do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego kopii orzeczeń sądu zasądzającego alimenty lub odpisów ugody sądowej niepotwierdzonych za zgodność z oryginałem;
- brak uwzględnienia w dochodzie rodziny kwoty uzyskanego dochodu po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy;
- błędne oznaczenie strony w decyzjach ustalających prawo do zasiłku pielęgnacyjnego dla małoletnich osób niepełnosprawnych;
- brak wskazania w decyzjach ustalających prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego kwot przyznanych świadczeń za niepełny miesiąc kalendarzowy;
- brak pisemnego wezwania osoby ubiegającej się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do uzupełnienia wniosku;
- brak zaświadczenia albo oświadczenia potwierdzającego tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania;
- błędne oznaczenie strony w decyzjach ustalających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla małoletnich osób uprawnionych;
- brak wskazania w decyzjach zmieniających wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów od wskazanego dnia miesiąca wysokości kwot przyznanych świadczeń za niepełny miesiąc kalendarzowy.

Burmistrz Miasta i Gminy Bardo wydał następujące dokumenty:

1. Pismem Nr RO-0113/21/2008 z dnia 1 kwietnia 2008 r. na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) upoważnił Panią Wiesławę Horowską - Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i do wydawania decyzji w tym zakresie.
2. Upoważnieniem Nr RO-0113/38/08 z dnia 11 sierpnia 2008 r. na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Nr 192, poz. 1378 ze zm.) upoważnił Panią Wiesławę Horowską - Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynikającego z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a także do wydawania decyzji w tych sprawach.
3. Zarządzeniem Nr 117/2010 z dnia 20 grudnia 2010 r. na podstawie art. 8a - 8c ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.) upoważnił Panią Agnieszkę Sozańską – pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie do: 1) podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji;

- 2) przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.
4. Upoważnieniem Nr RO.0052/8/2014 z dnia 19 maja 2014 r. na podstawie art. 10 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567) w związku z art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.) upoważnił Panią Wiesławę Horowską - Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie do prowadzenia postępowań w sprawie ustalenia i wypłaty zasiłków dla opiekuna, w tym do wydawania w tych sprawach decyzji.

Ponadto Uchwałą Nr XXXVII/254/10 z dnia 28 stycznia 2010 r. Rada Miejska w Bardzie upoważniła Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

Heleń poniżej jest mowa o:

- ustawie o świadczeniach rodzinnych – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114);
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r. poz. 3) – w treści obowiązującej od dnia 4 stycznia 2013 r.;
- rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2012 r. poz. 959);
- ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r. poz. 1228, ze zm.);
- rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. – należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. Nr 123, poz. 836, ze zm.);
- ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r. poz. 567).
- k.p.a. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267, ze zm.);
- k.k. – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, ze zm.).

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Kierownik Ośrodka – Wiesława Horowska,
2. Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – Agnieszka Sozańska.

Informacje ogólne:

Ośrodek Pomocy Społecznej został utworzony na mocy Uchwały Nr XII/45/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Bardzie z dnia 19 kwietnia 1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek funkcjonował w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XX/140/12 Rady Miejskiej w Bardzie z dnia 24 października 2012 r. Ponadto Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 3/2012 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie z dnia 31 sierpnia 2012 r.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bardzie wyjaśnił, że powiadamianie osób ubiegających się o świadczenia rodzinne o terminach składania wniosków, zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, odbywa się w następujący sposób:

- „- na tablicy ogłoszeń w Ośrodku Pomocy Społecznej,
- na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy Bardo,
- pracownicy socjalni informują podopiecznych w środowisku o możliwości skorzystania ze świadczeń rodzinnych,
- udzielane są informacje telefoniczne”.

(dowód: akta kontroli str. 29)

Świadczenia rodzinne, zasiłki dla opiekunów i świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w kasie Banku Spółdzielczego w Bardzie, przelewem na konta świadczeniobiorców oraz przekazem pocztowym.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek - piątek 7:30-15:30.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego – wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz zapomogi wypłacanej przez gminę na podstawie art. 22a ustawy.

W okresie zasiłkowym 2013/2014 w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bardzie wypłacono 3 121 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 707,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 2 155,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 253,
- powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia – 6.

Ośrodek wypłacił 1 608 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 8,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 55,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 170 zł miesięcznie – 232,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 250 zł miesięcznie – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 14,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 315,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 198,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły - 38,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 478,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 270.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 2 896 zasiłków pielęgnacyjnych, 143 świadczeń pielęgnacyjnych, 33 specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz 24 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka.

W okresie zasiłkowym 2013/2014 świadczenia rodzinne pobierało 331 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 147 rodzin, w tym:

- na 1 dziecko – 65,
- na 2 dzieci – 67,
- na 3 dzieci – 9,
- na 4 i więcej dzieci – 6.

W okresie zasiłkowym 2013/2014 Ośrodek wydał 353 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 3 decyzje odmowne. Od treści 1 wydanej decyzji strona złożyła odwołanie do organu II instancji. SKO zmieniło decyzję organu właściwego.

Od dnia 1.11.2014 r. do dnia kontroli Ośrodek Pomocy Społecznej w Bardzie wypłacił 1 665 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 383,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 124,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 158,
- powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 808 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 4,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 24,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 170 zł miesięcznie – 92,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości 250 zł miesięcznie – 0,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 12,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 153,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły - 11,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 344,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 168.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 709 zasiłków pielęgnacyjnych, 86 świadczeń pielęgnacyjnych, 28 specjalnych zasiłków opiekuńczych oraz 11 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka.

Od dnia 1.11.2014 r. do dnia kontroli świadczenia rodzinne pobierały 332 rodziny. Do zasiłku rodzinnego uprawnione były 133 rodziny, w tym:

- na 1 dziecko – 53,
- na 2 dzieci – 64,
- na 3 dzieci – 10,
- na 4 i więcej dzieci – 6.

Od dnia 1.11.2014 r. Ośrodek wydał 195 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 10 decyzji odmownych. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

Powodem wydania decyzji odmownych w okresie objętym kontrolą było przekroczone kryterium dochodowe.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.R.K.- Nr 000021/ZR/09/2013 z dnia 23.09.2013 r., Nr 000201/ZM/01/2014 z dnia 3.01.2014 r., Nr 00089/ZR/11/2014 z dnia 6.11.2014 r.

2.R.K.- Nr 000200/ZP/01/2014 z dnia 3.01.2014 r.

3.R.K.- Nr 000202/SP/01/2014 z dnia 3.01.2014 r., Nr 000276/SP/05/2015 z dnia 13.05.2014 r.

4.I.W.- Nr 000078/ZR/10/2013 z dnia 18.10.2013 r., Nr 000343/ZM/09/2014 z dnia 15.09.2014 r., Nr 000072/ZR/11/2014 z dnia 3.11.2014 r.

5.I.W.- Nr 000228/ZP/02/2014 z dnia 6.02.2014 r.

6.I.W.- Nr 000380/SP/07/2013 z dnia 3.07.2013 r., Nr 000452/SP/05/2014 z dnia 13.05.2014 r.

7.B.W.- Nr 000070/ZR/10/2013 z dnia 16.10.2013 r., Nr 000149/Zr/12/2014 z dnia 2.12.2014 r.

8.B.W.- Nr 000146/ZP/12/2014 z dnia 1.12.2014 r.

9.B.W.- Nr 000367/SP/06/2013 z dnia 21.06.2013 r., Nr 000451/SP/05/2014 z dnia 13.05.2014 r., Nr 000147/SP/12/2014 z dnia 1.12.2014 r.

10.A.K.- Nr 000360/ZR/10/2014 z dnia 28.10.2014 r., Nr 000105/ZR/11/2014 z dnia 12.11.2014 r.

11.A.K.- Nr 000359/ZP/10/2014 z dnia 27.10.2014 r.

12.A.K.- Nr 000055/SP/10/2014 z dnia 29.10.2014 r.

13.M.I.- Nr 000063/ZR/10/2013 z dnia 14.10.2013 r., Nr 000063/ZR/10/2014 z dnia 29.10.2014 r.

14.M.I.- Nr 000339/ZP/05/2013 z dnia 6.05.2013 r.

15.M.I.- Nr 000340/SP/05/2013 z dnia 6.05.2013 r., Nr 000448/SP/05/2014 z dnia 13.05.2014 r.

16.A.M.- Nr 000077/ZR/11/2014 z dnia 4.11.2014 r., Nr 000174/ZM/01/2015 z dnia 7.01.2015 r.

17.A.Z.- Nr 000126/ZR/11/2013 z dnia 12.11.2013 r., Nr 000088/ZR/11/2014 z dnia 6.11.2014 r., Nr 000278/ZM/05/2014 z dnia 15.05.2014 r.

18.S.D.- Nr 000197/ZR/01/2015 z dnia 26.01.2015 r., Nr 000196/ZR/01/2015 z dnia 26.01.2015 r.

19.W.H.- Nr 000142/ZR/11/2014 z dnia 27.11.2014 r.

20.A.P.- Nr 000122/ZR/11/2013 z dnia 8.11.2013 r., Nr 000245/ZM/03/2014 z dnia 14.03.2014 r., Nr 000245/ZM/03/2014 z dnia 14.03.2014 r.

21.A.K.- Nr 000018/ZR/09/2013 z dnia 20.09.2013 r., Nr 00041/ZR/10/2014 z dnia 20.10.2014 r.

22.U.T.- Nr 000043/ZR/10/2013 z dnia 1.10.2013 r., Nr 000046/ZR/10/2014 z dnia 20.10.2014 r.

23.G.K.- Nr 000333/ZR/08/2014 z dnia 26.08.2014 r., Nr 000040/ZR/10/2014 z dnia 20.10.2014 r.

24.A.K.- Nr 000137/ZR/11/2013 z dnia 13.11.2013 r., Nr 000355/ZM/10/2014 z dnia 16.10.2014 r., Nr 000131/ZR/11/2014 z dnia 19.11.2014 r., Nr 000222/ZM/03/2015 z dnia 20.03.2015 r.

25.G.T. - Nr 000198/ZR/12/2013 z dnia 31.12.2013 r.

26.I.W.- Nr 000084/ZR/10/2013 z dnia 24.10.2013 r.

27.J.P.- Nr 000122/ZR/11/2014 z dnia 14.11.2014 r.

28.E.W.- Nr 000114/ZR/11/2013 z dnia 5.11.2013 r.

29.E.W.- Nr 000081/ZR/11/2014 z dnia 5.11.2014 r.

30.A.K.- Nr 000236/ZR/03/2015 z dnia 31.03.2015 r.

31.A.K.- Nr 000237/517/03/2015 z dnia 31.03.2015 r.

32.W.W.- Nr 000221/517/03/2015 z dnia 12.03.2015 r.

33.K.Cz.- Nr 000247/517/05/2015 z dnia 12.05.2015 r.

34.E.A.- Nr 000255/517/06/2015 z dnia 8.06.2015 r.

35.J.S.- Nr 000119/SZO/11/2014 z dnia 13.11.2014 r.

36.K.T.- Nr 000105/SZO/10/2013 z dnia 29.10.2013 r., Nr 000032/SZO/10/2014 z dnia 17.10.2014 r.

37.M.S.- Nr 000204/SZO/02/2015 z dnia 12.02.2015 r.

38.M.W.- Nr 000093/ZR/11/2014 z dnia 6.11.2014 r.

39.M.W.- Nr 000318/517/07/2014 z dnia 15.07.2014 r.

40.O.B.- Nr 000220/ZM/01/2014 z dnia 28.01.2014 r.

41.O.B.- Nr 000219/517/01/2014 z dnia 28.01.2014 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 63 zasiłków rodzinnych oraz 101 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym:
 - z tytułu urodzenia dziecka – 3,

- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 9,
- samotnego wychowywania dziecka – 8,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 10,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego - 13,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 42,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 13,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się siedziba szkoły – 3,
- 5 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 10 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 6 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4 specjalnych zasiłków opiekuńczych.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Bardzie w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 sierpnia 2012 r. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Do wniosków strony dołączały zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość uzyskanych dochodów, skrócone odpisy aktów urodzenia dzieci, dokumenty stwierdzające tożsamość osoby ubiegającej się, akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

W celu określenia dochodu z gospodarstwa rolnego świadczeniobiorcy dostarczali zaświadczenia właściwego organu gminy o wielkości posiadanego gospodarstwa rolnego wyrażoną w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy. Odpowiednio strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowały się zaświadczenia organu emerytalno-rentowego stwierdzające, że osoba ubiegająca się jest zgłoszona do ubezpieczeń społecznych – w przypadku, gdy osoba podlega obowiązkowi ubezpieczenia.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie szkoły o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się wymagane dokumenty, w tym między innymi kopia skróconego aktu

zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia strony oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w niej klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W sprawach nr 1 (R.K.) i nr 28 (E.W.) do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych załączono niepotwierdzone za zgodność z oryginałem orzeczenia sądów zasądających alimenty na rzecz dzieci.

Zgodnie z § 12 rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r. – kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń rodzinnych uwierzytelnia organ właściwy prowadzący postępowanie w sprawie świadczeń rodzinnych, notariusz lub instytucja, która dokument wydała.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„Skontrolowana dokumentacja nie była poświadczona za zgodność z oryginałem z uwagi na przeoczenie tego faktu, na bieżąco poświadczamy za zgodność z oryginałem wszelkie dokumenty z akt, wszystkie były kopiowane z oryginalnych dokumentów dostarczanych przez stronę postępowania”.

(dowód: akta kontroli, str. 31)

- 2) W sprawie nr 4 (I.W.) ustalono, że współmałżonek strony dnia 4.06.2013 r. podjął zatrudnienie. Do dochodu rodziny nie doliczono kwoty wynagrodzenia za miesiąc następujący po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty.

Zgodnie z art. 3 pkt 24 lit. c ustawy o świadczeniach rodzinnych uzyskanie dochodu oznacza: uzyskanie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem pracy wykonywanej na podstawie umowy o dzieło. Natomiast zgodnie z art. 5 ust. 4b cyt. ustawy – w przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ustala się na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego, powiększonego o kwotę uzyskanego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do świadczeń rodzinnych.

Dodatkowo w sprawie stwierdzono, iż w kolejnym okresie zasiłkowym 2014/2015 ustalając dochód rodziny Ośrodek posiadał wiedzę, iż współmałżonek od dnia 2.10.2014 r. uzyskał prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Pomimo posiadanych danych nie wezwał strony celem dostarczenia stosownych dokumentów potwierdzających wysokość dochodu uzyskanego.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W teczce pani I.W. stwierdzono brak wezwania do dostarczenia dochodu uzyskanego. W dniu dzisiejszym uzupełniono teczkę o brakujący dokument. OPS posiada dostęp do elektronicznej bazy danych PUP przez platformę SEPI, dlatego też nie wzywano osoby do dostarczenia zaświadczenia”.

(dowód: akta kontroli, str. 33)

- 3) W sprawach nr 2 (R.K.), nr 5 (I.W.), nr 8 (B.W.), nr 11 (A.K.) o ustalenie prawa do zasiłków pielęgnacyjnych dla małoletnich osób niepełnosprawnych błędnie oznaczano stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby niepełnosprawnej, zamiast osobę niepełnosprawną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Zgodnie z art. 16 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych zasiłek pielęgnacyjny przysługuje m.in. niepełnosprawnemu dziecku. Natomiast na podstawie art. 23 ust. 1 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych następuje odpowiednio na wniosek m.in. pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej (...). W związku z powyższym stroną postępowania jest osoba niepełnosprawna, a nie jej przedstawiciel i to ona jest adresatem decyzji, reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„Błędna interpretacja przepisów spowodowała, że decyzje z tytułu zasiłku pielęgnacyjnego były wydawane na osoby wnioskujące a nie na osoby uprawnione do przedmiotowych świadczeń. Rodzice małoletnich dzieci są ich opiekunami prawnymi w związku z tym interpretowaliśmy przepis tak, że przedmiotowe świadczenie były przyznane na osobę niepełnosprawną, lecz w nagłówku decyzji widniała osoba opiekuna prawnego – rodzica. Po wysłuchaniu zaleceń będziemy wydawać przedmiotowe decyzje na osoby uprawnione reprezentowane przez swoich przedstawicieli”.

(dowód: akta kontroli, str. 35)

- 4) W sprawach nr 16 (A.M.) i nr 17 (A.Z.) w decyzjach ustalających uprawnienie do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w decyzjach administracyjnych nie wskazano kwot przyznanych świadczeń za niepełny miesiąc kalendarzowy.

Powyższe jest niezgodne z art. 107 k.p.a., który wskazuje jakie elementy powinna zawierać decyzja. Jednym z elementów jest rozstrzygnięcie, które winno być dokładne i wskazywać faktyczną kwotę przyznanego świadczenia.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W obu decyzjach nie wykazano kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu urlopu wychowawczego za poszczególne dni miesiąca z uwagi na parametr systemu SYGNITY, który nie generuje w edycji decyzji kwot świadczeń w poszczególnych okresach. Kwoty tych świadczeń były wyliczane na osobnych kartach ręcznie, jednakże zgodnie z zaleceniami, do kolejnych decyzji będziemy wpisywać kwoty za niepełne miesiące. Powyższa kwestia została zgłoszona informatykom dostarczającym oprogramowanie, by była możliwość w przyszłości wprowadzenia poprawki do systemu Sygnity przez osoby piszące program komputerowy”.

(dowód: akta kontroli, str. 37)

- 5) W sprawie nr 16 (A.M.) strona ubiegając się o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego nie wypełniła i nie podpisała części II wniosku - „Oświadczenia dotyczącego ustalenia prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego”. Organ przyznał świadczenie nie wzywając strony do uzupełnienia wniosku.

Zgodnie z art. 24a ust.1 ustawy o świadczeniach rodzinnych – w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku podmiot realizujący świadczenia wzywa pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W dniu 19.12.2014 r. pani M. złożyła wniosek o dodatek z tytułu urlopu wychowawczego jednakże pod oświadczeniem dotyczącym ustalenia prawa do przedmiotowego dodatku nie złożyła podpisu. Osoba przyjmująca wniosek nie zauważyła braku podpisu pod oświadczeniem. Pani A.M. uzupełniła braki formalne wniosku (...).”

(dowód: akta kontroli, str. 39)

- 6) W sprawie nr 25 (G.T.) decyzją nr 000198/ZR/12/2013 z dnia 31.12.2013 r. ustalono uprawnienie do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły na okres od 1.09.2014 r. do 31.10.2014 r. W dokumentacji stwierdzono brak zaświadczenia albo oświadczenia potwierdzającego tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania w miesiącu październiku 2014 r., co jest niezgodne z § 4 pkt 2 rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r., zgodnie z którym dodatek przyznaje się na podstawie m.in. zaświadczenia albo oświadczenia potwierdzającego tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„Przyznano dodatek z tytułu zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła. Pani T. dostarczyła zaświadczenie ze szkoły z miejscowości N. oraz umowę najmu mieszkania w tejże miejscowości. W/w miała dostarczyć zaświadczenie lub oświadczenie o zameldowaniu, nie dopełniła tego zobowiązania. W dniu 17.06.2015 r. do tut. OPS zostało złożone oświadczenie pani G.T., z którego wynika, że córka zamieszkiwała i była zameldowana w miejscowości (...) od dnia 1.10.2014 r.”

(dowód: akta kontroli, str. 41-43)

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

W okresie od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 31 października 2014 r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bardzie wypłacono 136 zasiłków dla opiekunów, a od dnia 1 listopada 2014 r. do dnia kontroli - 56 zasiłków.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących zasiłków dla opiekunów o następujących numerach:

1.G.W.- Nr 000298//06/2014 z dnia 17.06.2014 r., Nr 000001//09/2014 z dnia 2.09.2014 r.

2.L.B.- Nr 000304//06/2014 z dnia 24.06.2014 r., Nr 000321//07/2014 z dnia 18.07.2014 r.

3.T.J.- Nr 000300//06/2014 z dnia 23.06.2014 r.

4.B.W.- Nr 000314//07/2014 z dnia 3.07.2014 r.

5.J.N.- Nr 000302//06/2014 z dnia 23.06.2014 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W toku prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2013/2014 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano dla 43 osób z 32 rodzin. W okresie tym wypłacono 460 świadczeń, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 385 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 75 świadczeń.

W tym okresie Ośrodek wydał 40 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie złożyła odwołania do SKO.

W okresie świadczeniowym 2014/2015 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano dla 37 osób uprawnionych z 29 rodzin. W okresie tym wypłacono 300 świadczeń, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 245 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 55 świadczeń.

W tym okresie Ośrodek wydał 40 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie złożyła odwołania do SKO.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 38 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 38 decyzjami administracyjnymi dla 17 wnioskodawców.

1.M.G. – Nr 000024/FA/10/2013 z dnia 15.10.2013 r., Nr 000034/ZMFA/12/2013 z dnia 12.12.2013 r., Nr 000025/FA/10/2014 z dnia 20.10.2014 r.

2.E.Sz. – Nr 000013/FA/09/2013 z dnia 20.09.2013 r., Nr 000013/FA/10/2014 z dnia 10.10.2014 r., Nr 000038/ZMFA/03/2015 z dnia 20.03.2015 r.

3.K.Sz. – Nr 000012/FA/09/2013 z dnia 20.09.2013 r., Nr 000014/FA/10/2014 z dnia 10.10.2014 r.

4.I.K. - Nr 000030/FA/11/2013 z dnia 6.11.2013 r., Nr 000012/FA/10/2014 z dnia 7.10.2014 r., Nr 000035/ZMFA/01/2015 z dnia 28.01.2015 r.

5.M.B. – Nr 000019/FA/10/2013 z dnia 3.10.2013 r., Nr 000019/FA/10/2014 z dnia 14.10.2014 r., Nr 000027/FA/10/2014 z dnia 21.10.2014 r.

6.M.L. - Nr 000011/FA/09/2013 z dnia 16.09.2013 r., Nr 000005/FA/09/2014 z dnia 16.09.2014 r.

7.K.B. – Nr 000020/FA/10/2013 z dnia 4.10.2013 r., Nr 000020/FA/10/2014 z dnia 15.10.2014 r.

8.K.J. – Nr 000003/FA/08/2013 z dnia 28.08.2013 r., Nr 000004/FA/09/2014 z dnia 16.09.2014 r.

9.S.M. - Nr 000030/FA/10/2014 z dnia 31.10.2014 r.

10.A.W. – Nr 000002/FA/08/2013 z dnia 28.08.2013 r., Nr 000010/FA/09/2014 z dnia 29.09.2014 r.

11.P.S. - Nr 000023/FA/10/2013 z dnia 10.10.2013 r., Nr 000021/FA/10/2014 z dnia 16.10.2014 r.

12.M.M. - Nr 000004/FA/09/2013 z dnia 3.09.2013 r., Nr 000007/FA/09/2014 z dnia 23.09.2014 r.

13.S.W. – Nr 000026/FA/10/2013 z dnia 24.10.2013 r., Nr 000028/FA/10/2014 z dnia 27.10.2014 r.

14.G.M. - Nr 000031/FA/12/2014 z dnia 10.12.2014 r., Nr 000036/ZMFA/03/2015 z dnia 2.03.2015 r.

15.J.S. - Nr 000018/FA/09/2013 z dnia 30.09.2013 r., Nr 000041/ZMFA/05/2014 z dnia 15.05.2014 r., Nr 000006/FA/09/2014 z dnia 22.09.2014 r.

16.J.B. - Nr 000005/FA/09/2013 z dnia 4.09.2013 r., Nr 000008/FA/09/2014 z dnia 24.09.2014 r.

17.E.W. - Nr 000028/FA/10/2013 z dnia 30.10.2013 r., Nr 000026/FA/10/2014 z dnia 20.10.2014 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, podpisem osoby przyjmującej oraz nadanym kolejnym numerem wniosku. Do wniosków strony dołączały dokumenty poświadczające wysokość dochodu rodziny, dokumenty stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego

alimenty, protokoły zawierające treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku dołączano dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie.

W przypadku gdy osoba uprawniona w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy nie otrzymywała alimentów albo otrzymywała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Decyzje administracyjne wydawano terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Oświadczenia stron składano pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia".

W skontrolowanych sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) W decyzjach administracyjnych ustalających uprawnienie do świadczeń z funduszu alimentacyjnego błędnie oznaczano stronę postępowania w osobie przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej, zamiast osobę uprawnioną reprezentowaną przez przedstawiciela ustawowego.

Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. W związku z powyższym stroną postępowania w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest osoba uprawniona do alimentów, a nie jej przedstawiciel, i to ona jest adresatem decyzji reprezentowanym przez przedstawiciela ustawowego.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„Błędna interpretacja przepisów spowodowała, że decyzje z tytułu funduszu alimentacyjnego były wydawane na osoby wnioskujące a nie na osoby uprawnione do przedmiotowych świadczeń. (...).”

(dowód: akta kontroli, str. 45)

- 2) Dołączane do wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego kopie orzeczeń sądu zasądzającego alimenty lub odpisy ugody sądowej nie były poświadczane za zgodność z oryginałem.

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lipca 2010 r. dokumenty wymagane przez organ właściwy wierzyciela, poza dokumentami wymienionymi w § 2 ust. 2 pkt 1 lit. a-d i j oraz pkt 2, są składane jako kopie tych dokumentów. Kopię dokumentów uwierzytelnia organ właściwy wierzyciela, notariusz lub instytucja, która dokument wydała (§ 4 pkt 2 ww. rozporządzenia).

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„Skontrolowana dokumentacja nie była poświadczona za zgodność z oryginałem z uwagi na przeoczenie tego faktu, na bieżąco poświadczamy za zgodność z oryginałem wszelkie dokumenty z akt, wszystkie były kopiowane z oryginalnych dokumentów dostarczanych przez stronę postępowania”.

(dowód: akta kontroli, str. 47)

- 3) W sprawach nr: 1 (M.G.), 2 (E.Sz.), 14 (G.M.) i 15 (J.S.), na podstawie dołączonych orzeczeń sądu ustalono, że w trakcie miesiąca kalendarzowego nastąpiło podwyższenie wysokości zasądzonych alimentów na rzecz dzieci. W związku z powyższym organ

właściwy dokonał zmiany wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów od wskazanego dnia miesiąca i wyrównał świadczenie za okres od dnia zmiany wysokości zasądzonych alimentów. Natomiast w decyzjach administracyjnych nie wskazał kwoty przyznanego świadczenia za niepełny miesiąc kalendarzowy, po zmianie wysokości alimentów.

Powyższe jest niezgodne z art. 107 k.p.a., który wskazuje jakie elementy powinna zawierać decyzja administracyjna. Jednym z elementów decyzji jest rozstrzygnięcie, które winno być dokładne i wskazywać faktyczną kwotę świadczenia za daną część miesiąca, wynikającą ze zmiany wysokości alimentów.

Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika:

„W decyzjach nie wskazano kwoty wynikającej ze zmiany wysokości alimentów w trakcie miesiąca kalendarzowego i przy zmianie decyzji nie wskazywano w niej jaka kwota zostanie wypłacona tytułem wyrównania z uwagi na fakt, że parametr systemu SYGNITY nie generował w edycji decyzji kwot tychże świadczeń.

Kwoty tych świadczeń były wyliczane na osobnych kartkach ręcznie, jednakże zgodnie z zaleceniami, do kolejnych decyzji będziemy generować kwoty za niepełne miesiące”.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

4. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012r. poz.1228 ze zm.).

W okresie świadczeniowym 2013/2014 Ośrodek prowadził postępowanie w stosunku do 10 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 18 przypadkach skierowano wystąpienie o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego do organu właściwego dłużnika. W 9 przypadkach przeprowadzono wywiad. Do zarejestrowania się w PUP, jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy zobowiązano 5 osób. W 14 przypadkach powiadomiono PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Wydano 1 decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Skierowano 1 wniosek o ściganie za przestępstwo z art. 209 § 1 kodeksu karnego oraz 1 wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego. Do biura informacji gospodarczej przekazano 12 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Do zwrotu świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie decyzji administracyjnej zobowiązano 33 dłużników. W tym okresie Ośrodek wydał 33 decyzje w sprawach dłużników alimentacyjnych. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie złożyła odwołań do organu II instancji.

W okresie od października 2014 r. do dnia kontroli Ośrodek prowadzi postępowanie w stosunku do 10 dłużników alimentacyjnych z terenu gminy. W 15 przypadkach skierowano wystąpienie o przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego do organu właściwego dłużnika. W 8 przypadkach przeprowadzono wywiad. Do zarejestrowania się w PUP, jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy zobowiązano 2 osoby. W 10 przypadkach powiadomiono PUP o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego. Do biura informacji gospodarczej przekazano 8 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 15 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (K.G.), nr 2 (P.Sz.), nr 3 (M.H.), nr 4 (A.M.), nr 5 (M.S.), nr 6 (A.B.), nr 7 (R.S.), nr 8 (M.Sz.), nr 9 (M.W.), nr 10 (D.M.), nr 11 (A.K.), nr 12 (M.M.), nr 13 (D.W.), nr 14 (J.K.), nr 15 (G.Z.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o wysokości i okresie przyznania świadczeń dla osób uprawnionych. W sytuacji gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Bardo, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej. W sytuacji gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Bardo wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji. W przypadku gdy dłużnik alimentacyjny przez okres ostatnich 6 miesięcy nie wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów, wydano decyzję o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Gdy decyzja w powyższej sprawie stała się ostateczna, złożono wniosek do Prokuratury o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny oraz skierowano wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu.

Po zakończeniu okresu świadczeniowego – stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawano decyzje w sprawie zwrotu przez dłużników alimentacyjnych należności z tytułu otrzymywanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wystawienie powyższych decyzji było poprzedzone właściwym zawiadomieniem o wszczęciu postępowania w przedmiotowej sprawie. Następnie niezwłocznie podejmowano działania mające na celu ściągnięcie należności w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tj. wystawiano upomnienia, a następnie tytuły wykonawcze.

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod poz. nr 14.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego dołączać poświadczony za zgodność z oryginałem odpisy protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej zobowiązującej do alimentów lub orzeczeń sądu zasądzającego alimenty.
Podstawa prawna: § 12 rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r., § 4 pkt 2 rozporządzenia z dnia 7 lipca 2010 r.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. W przypadku uzyskania dochodu przez członka rodziny, osobę uczącą się lub dziecko pozostające pod opieką opiekuna prawnego po roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy dochód ustalać na podstawie dochodu członka rodziny, dochodu osoby uczącej się lub dochodu dziecka pozostającego pod opieką opiekuna prawnego,

powiększonego o kwotę uzyskanego dochodu z miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty, jeżeli dochód ten jest uzyskiwany w dniu ustalania prawa do świadczeń rodzinnych.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 24 lit. c oraz art. 5 ust. 4b ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Prawo do zasiłku pielęgnacyjnego ustalać na wniosek między innymi: rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej.

Adresatem decyzji przyznającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego na niepełnoletnie osoby niepełnosprawne winna być osoba niepełnosprawna reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego.

Podstawa prawna: art. 16 ust. 2 oraz art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: na bieżąco.

4. W przypadku ustalania prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego za niepełny miesiąc kalendarzowy, a także zmiany wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów od wskazanego dnia miesiąca w decyzjach wskazywać okres za jaki świadczenie przysługuje oraz kwotę należnego świadczenia za daną część miesiąca.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 k.p.a.

Termin wykonania: na bieżąco.

5. W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku o zasiłek rodzinny wzywać pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. W przypadku niezastosowania się strony do wezwania pozostawić wniosek bez rozpatrzenia.

Podstawa prawna: art. 24a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przyznawać po dołączeniu przez osobę między innymi zaświadczenia albo oświadczenia potwierdzającego tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

Podstawa prawna: § 4 pkt 2 rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r.

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalać na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Adresatem decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na niepełnoletnie osoby uprawnione winna być osoba uprawniona do alimentów reprezentowana przez przedstawiciela ustawowego.

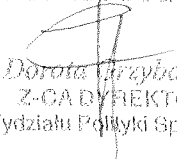
Podstawa prawna: art. 9 ust. 1, art. 15 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Burmistrz Miasta i Gminy, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorothea Przyłowska
Z-CIA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Krzysztof Żegański
Burmistrz Miasta i Gminy Bardo
Urząd Miasta i Gminy
Rynek 2
57-256 Bardo
- 2.a/a

KIEROWNIK WYDZIAŁU

Anna Olewnicka

Erant
W 108